

OŠ Cirila Kosmača Piran

Mednarodni projekt in interteden

DOBIMO SE PRI SVETILNIKU!

**Črna gora, Romunija,
Slovenija in Turčija**

UVOD

V izjavi o poslanstvu naše šole imamo zapisano. Mladega človeka učimo sprejemati, dajati, sodelovati, odgovarjati za lastna dejanja in sobivati v skupnosti, ki ji pripada, in da bo aktivno vpet v svet, ki ga obdaja.

Pri učencih pripadnost šoli razvijamo z delom, ki spodbuja uresničevanje skupnih ciljev.

Učence učimo kakovostno delati skupaj z drugimi za svoje dobro in za dobro drugih.

In prav slednje strokovni delavci realiziramo skozi intertedne z mednarodno udeležbo, ki jih organiziramo že tretje leto zapovrstjo. Letošnji interteden je potekal pod naslovom Dobimo se pri svetilniku.

K sodelovanju smo povabili države, ki ležijo ob morju (Turčija, Romunija, Črna gora), saj je bila osrednja tema intertedna svetilnik. Svetilnik kot simbol upanja, rešitve, varnega pristana, arhitekturne znamenitosti.

V tednu dni druženja, raziskovanja in ustvarjanja so učenci, učitelji in zunanji strokovni sodelavci oblikovali partnerski odnos (timsko delo učiteljev in učencev z zunanjimi strokovnjaki).

Interkulturno učenje, ki temelji na pridobivanju zmožnosti empatije z drugimi kulturami, razvija sodelovanje v multikulturnem prostoru ter oblikuje nove odnose, je vsem udeležencem omogočilo spodbudno in prijetno okolje za učenje drug od drugega in skupaj z drugimi.

Pričujoča brošura je dokaz, da lahko osrednjo temo letošnjega intertedna t. j. svetilnik, obravnavamo v okviru kateregakoli predmeta skozi besedo, sliko, skico, fotografijo, igro, jezik, glasbo v povezavi z arhitekturo, umetnostjo, turizmom, kulinariko ipd.

Zahvaljujem se vsem učencem, učiteljem, zunanjim strokovnim sodelavcem ter vsem institucijam v občini Piran, ki so nam nesebično priskočile na pomoč, zavedajoč se, da so mladi odraščajoči pomembni soustvarjalci življenja v mestu Piran.

Ravnateljica
Zlata Milič

»Kadar koli se srečata dva človeka, je v resnici prisotnih šest ljudi: vsak od njiju dveh je tak, kot vidi samega sebe; vsak od njiju dveh je tak, kot ga vidijo drugi; in vsak od njiju dveh je tak, kot je v resnici.« (W. James)

NAŠA SKUPNA ZGODBA

Letošnji naslov projekta napoveduje zgodbo, ki se lahko odvija le v mestu s svetilnikom. Piran je zaradi svoje obmorske lege poseben, skrivnosten in čudovit prav v vseh pogledih. Včasih na to malce pozabimo in vsega tega ne vidimo. No, mi smo se tokrat potrudili na široko odpreti oči, povabili k sodelovanju ljudi iz domačega okolja in se odpravili pustolovščinam nasproti. In to takšnim, ki jim ni konca.

Če živimo v tako posebnem mestu, se ne moremo skriti pred obiskovalci. Zakaj se torej še sami, tu in tam ne bi prelevili v turista, ki strastno raziskuje najbolj skrite kotičke Pirana? Zakaj preprosto ne bi uživali v ozkih ulicah, ki bi nam lahko zašepetale zgodbe iz preteklosti, malo bolje spoznali Tartinija, ki je znan po vsem svetu, lovili ribe, se sprehodili po tržnici, se s prijatelji lovili po Tartinijevem trgu, si predstavljali lepo Pirančanko na balkonu Benečanke, se povzpeli na svetilnik in se za trenutek pretvarjali, da smo svetilničarji, se prepustili soncu, burji, zvoku galebov in morja ... ?

Odločili smo se torej raziskati svetilnik, simbol varne vrnitve v domači pristan, turizem skozi otroške oči. Prav je, da se odpravimo v svet, kot je tudi prav, da se spet varno vrnemo domov. Zato smo k sodelovanju povabili učence in mentorje iz Turčije (Doga Koleji, Mersin), Romunije (Gheorghe Titeica School Costantza, Costantza) in Črne gore (OŠ Savo Ilić - Dobrota, Kotor). Vsi prihajajo iz obmorskih mest, v katerih so svetilniki. Z druženjem, skupnim raziskovanjem in učenjem, spoznavanjem, predvsem pa s sklepanjem novih prijateljstev smo zgradili nove poti in če dobro pogledate, si tu in tam

naši svetilniki pošljejo prav poseben »mežik«. Malce za šalo, malce zares – mednarodni prostor je učilnica, ki ne pozna meja. Je učilnica, ki ti ponudi toliko, kot si željan prejeti. Prav vsak izmed učencev, učiteljev, staršev in meščanov lahko postane del nje, obogati sebe in druge.

Ko se povzpneš na piranski svetilnik, se ti zdi, da si na vrhu sveta, da lahko objameš širno morje in da zmoreš vse. Otroci in odrasli, domačini in turisti. Vsi smo bili navdušeni, da smo odprli vrata svetilnika, pokukali v življenje in delo svetilničarja, ustvarjali in postavili razstavo prav v svetilničarjevem stanovanju. Za nekaj časa smo mu vdihnili življenje in mu prišepnili obljubo, da se kmalu spet dobimo pri svetilniku!

Ustvarjalnost in radovednost sta nas vodili skozi potovanje po svetilniku in Piranu, po preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Zagotovo bomo nekega dne slišali za katerega izmed naših učencev, ki bo postal kreativen kuhar, uspešen vodja hotela, prijazen natakhar ali prodajalec, skrivnosten pisatelj ali glasbenik, plesalec, ki bo črpal ideje za svoje gibe v valovanju morja, spreten restavrator, učitelj, ki bo z navdušenjem pripovedoval zgodbe o svetilniku, strasten biolog, fotograf ... Piran s svojim svetilnikom zagotovo pušča pečat v življenju vsakogar izmed nas. Saj smo vsi mi Piran.

Vsi skupaj smo ustvarjali, raziskovali, se pogovarjali, se učili in učili. Pa se naša pot še zdaleč ni zaključila. Porajajo se nove ideje, odpirajo se nova vrata. In zagotovo velja: »Dobimo se pri svetilniku!«.

Koordinatorica projekta

Vika Kuštrin

POUK V ČASU INTERTEDNA SKOZI RAZLIČNA PREDMETNA PODROČJA

1. RAZRED

Živimo v turističnem kraju, majhnem obmorskem biseru, ki nudi obiskovalcem številne zanimivosti. Prebivalci Pirana se mnogokrat ne zavedamo, kako tesno smo povezani s turizmom in nešteto se sprehajamo mimo številnih skritih in manj skritih lepot tega kraja, ne da bi se zavedali njihovih neprecenljivih vrednosti.

Ravno zaradi tega smo se učenci prvega razreda odločili globlje pogledati v samo mesto, ga raziskati, predvsem pa razmisliti, kaj bi bilo tisto, kar bi turista, ki pride v naš kraj, pritegnilo, in kaj bi si želel ogledati. Seveda smo najprej razglabljali, kdo turist sploh je. V glavicah nadobudnih prvošolcev je kar vrelo od idej in nastala je preglednica z lastnostmi turista.

Ker se šestletniki zelo radi izražajo z risbo, so si po večurnem sprehodu po Piranu temeljito ogledali lepote svojega kraja in jih nato upodobili z vodenimi barvicami. Tako so nastala zanimive likovne umetnine, ki so prikazovale tisto, kar bi učenci pokazali turistu, ki bi prišel v naš kraj. Da pa ne bi teh stvaritev obdržali v razredu, smo jih pripravili za razstavo, ki je bila v svetilniku na Puntji.

	Turist ima vedno velik kovček.
	Obvezno ima s seboj fotoaparata, kamero ali telefon.
	Ima veliko denarja.
	Je lepo oblečen.
	Obiskuje muzeje, cerkve, akvarij.
	Prehranjuje se v restavracijah.
	Spi v hotelu.
	Kupuje spominke za sorodnike in prijatelje.

Posebno doživetje je bil za učence obisk samega svetilnika. Navdušeni so bili nad majhnimi prostori, spraševali so se, kdo je v njih živel, ali je tudi nekoč bil svetilnik takšen, kot je danes, ali je svetilničar sam prižigal in ugašal luč. Zanimalo jih je, ali so tudi otroci živeli v njem. Najbolj so se razveselili razgleda s terase svetilnika. Sloneli so ob ograji in gledali, kako široko je morje, ki ga vidijo pred seboj. Priznali so, da so se neštetokrat sprehajali po obali, vendar pa nikoli niso posebne pozornosti namenili svetilniku, ki je že od nekdaj tu. Obljubili so, da bodo tudi svoje starše pripeljali na ogled svetilnika.

Katarina Petrič

2. RAZRED

V nekoliko drugačnih oblikah učenja, dela in sobivanja pod isto streho smo se ponovno zavedeli, kako čudovito mestece je naš Piran. Pogovarjali smo se, katere koticke, mesta, države in celine bi radi obiskali. V svoji domišljiji smo se odpravljali na druge konce sveta.

V simbolni okvir kovčka smo z risanjem vnašali realne in domišljajske predmete, ki bi jih vzeli s seboj na potovanje. Odkrivali smo, kaj nam potovanje pomeni, in spoznali, da je povratek domov vedno najlepši. Ob daljšem sprehodu po mestu, odkrivanju še neznanih dragocenosti in lepote smo si priznali, da smo lahko hvaležni in srečni, da živimo na tako lepem koščku našega planeta.

Svetlana Bogatinov

3. RAZRED

V sodelovanju s študenti Fakultete za turistične vede (Turistica) smo se pogovarjali o svojih potovalnih izkušnjah in ustvarjali na temo – Piranski kovčki. Učenci so risali potovalni kovček s predmeti, ki bi jih odnesli s seboj. V šolo so prinesli najljubšega plišastega prijatelja, brez katerega ne bi šli na potovanje. Plišasti prijatelj se je tudi predstavil in pripovedoval svojo zgodbo o namišljenem potovanju.

Učenci so se imeli priložnost izkazati kot turistični vodniki. Svoje »mentorje - študente« so vodili po piranskih ulicah in jim predstavili znamenitosti Pirana. V nadaljevanju smo poglobljeno razmišljali o Piranu in si ga predstavljali v najlepši podobi ter se dotaknili vloge svetilnikov v preteklosti in danes.

V pogovoru je eden izmed učencev spontano izrazil svoja čustva in dejal: »Piran je sladko mesto«.

Milva Vukovič

ITALIJANŠČINA

V 1., 2. in 3. razredu smo spoznali kar nekaj novih italijanskih besed: il faro - svetilnik, la barchetta - barčica, la luce - luč, ponovili barve (rosso, verde ...), il capitano - kapitan, il mare – morje ... Učenci so dopolnili sliko svetilnika in morske obale z novimi besedami in tako je nastal pravi slikovni slovarček.

Izdelali so razglednico z motivom svetilnika za svoje starše in sorodnike. Zapisali so tudi vsebino razglednice v italijanskem jeziku. Tako so uporabili že znane italijanske besede in zapisali nove.

Naučili so se tudi italijansko narodno pesmico »La barchetta in mezzo al mare«, ki jim je bila zelo všeč in so ob petju še gibalno ustvarjali. Zelo so se zabavali ob humorni vsebini.

Ob zaključku tedna smo si ogledali risanko s priljubljeno junakinjo Peppo Pig in njenim potovanjem na otok, kjer je njen nono svetilničar (Pepa Pig e il faro).

Sonja Stanič

4. RAZRED

V času intertedna Dobimo se pri svetilniku smo si četrtošolci preko spletnih strani ogledali različne svetilnike in spoznali podrobnosti piranskega svetilnika na Punti.

Pri likovni umetnosti smo iz DAS mase oblikovali dvobarvne prostostoječe kipe svetilnika, pri slovenščini pa smo opisovali poklic svetilničarja. Ogledali smo si tudi otroški film Petrov zmaj.

5. RAZRED

Kaj vemo o svetilniku? Kdo je turist? kateri rojstni dan praznuje naš svetilnik? Kaj bi v Piranu pokazali vrstnikom, ki nas obišejo? Sem jaz tudi lahko turist? kateri poklici so povezani s turizmom? ...

Vprašanjem in odgovorom ni in ni bilo konca. In prav je tako. Tu in tam smo domišljiji dali krila, upodabljali svetilnike raznih oblik in barv, pisali zgodbe o zmaju, ki živi v piranskem svetilniku, brskali po njegovi preteklosti (ne zmajevi, svetilnikovi 😊), se pretvarjali, da smo turisti, iskali smo aktivnosti, ki bi zanimale mlade turiste, narisali zemljevid našega polotoka, ugotavljali, kako bi bilo, če bi bil Piran odprt le za otroke – turiste, si ogledali film, poslušali čisto

pravo strokovno predavanje o svetilnikih, sodelovali pri razstavi, spoznavali poklice, vezane na turizem ... in še ni konec. Dogovorjeni smo, da nam bo skrivnosti svetilnika čisto malce razodel pisatelj (in še marsikaj) Vanja Pegan, ki ravno zaključuje svoj roman, katerega zgodba se odvija na svetilniku.

Petošolci so nanizali nekaj idej za otroško – mladinski turizem in nastale so zgodbe o zmaju, ki živi v piranskem svetilniku ...

V piranskem svetilniku je zmaj – Zmaj za disleksijo, I. del

Včeraj sem videl nekaj velikega, rumenega in črnega. Ugotovil sem, da je zmaj, bil je velik in močan.

Sprva sem se ustrašil, zmaj pa je rekel: » Ne skrbi, prijazen zmaj sem, pomagam otrokom v stiski!« Seveda sem bil vesel, ker sem mislil, da me bo pojedel. Povedal mi je, da živi v svetilniku, v skritem prostoru in da se ga vsi sprva ustrašijo. Vesel sem bil, da sem ga videl. Rekel je, da on pomaga otrokom z disleksijo. Rekel je tudi, da ima še druge prijatelje zmaje, ki pomagajo otrokom z drugačnimi težavami. Vprašal me je, če imam težave, ker samo tisti otroci, ki jih imajo, lahko vidijo zmaje. In tisti ljudje, ki pomagajo drugim. Povedal sem mu, da imam disleksijo.

Pomagal mi je in od takrat imam z disleksijo manj težav. 😊

Teo Rušnjak, 5.a

ITALIJANŠČINA

V vseh razredih, od 3. do 9. , smo obravnavali teme v zvezi s svetilniki, z morjem.

Ves teden je bila prisotna in je sodelovala pri izvedbi študentka italijanistike na praksi, Nina Šegš. V 3. in 4. razredu so peli pesmico La barchetta in mezzo al mare. V zvezek so narisali ilustracijo pesmice. Gledali so risanko Gatto Silvestro, il topo e il faro. V 5. in 6. razredu je Nina prebrala zgodbo La storia del piccolo faro. V zvezek so učenci narisali ilustracijo zgodbe. S pomočjo vprašanj so povedali obnovo zgodbe. V 7. razredu je Nina prebrala kratko besedilo o življenju svetilničarjev, ogledali so si intervju s svetilničarjem. V 8. razredu je Nina prebrala zelo kratko zgodovino svetilnikov. Učenci so v zvezek napisali nekaj najbolj pomembnih letnic. V 9. razredu je Nina prebrala zgodbo Il fantasma del faro. S pomočjo vprašanj so povedali kratko obnovo zgodbe. Od 4.- 9. razreda so učenci izdelali razglednice: na pripravljeno predlogo so napisali vabilo za obisk Pirana in ogled svetilnika in narisali ilustracijo svetilnika. Nekaj razglednic je bilo na ogled na razstavi v svetilniku.

V vseh razredih smo si tudi ogledali fotografije desetih najlepših svetilnikov na svetu. Študentka italijanistike, Nina Šegš, pa je napisala pesem Il faro di Pirano na melodijo znane popevke. Učenci so jo ob posnetku na CD zapeli.

Anica Žumer

ANGLEŠČINA

Pri pouku angleščine smo si za rdečo nit izbrali pomen svetilnikov v preteklosti in v današnjem svetu, ki ga opredeljuje visoko razvita tehnologija.

Nataša L. Kozlovoč

PODRUŽNICA PORTOROŽ

V času intertedna smo na podružnični šoli organizirali različne dejavnosti in delavnice.

- Obravnavali smo vsebine o svetilnikih, turizmu in morju, povezano skozi vse predmete.
- Spoznali smo življenje in delo, povezano z morjem in našim mestom. Spoznavali smo nove besede in njihov pomen. Seznanili smo se s poklici, povezanimi z morjem (svetilničar, pomorščak, pomorska policija).
- Sprehodili smo se skozi Piran in si ogledovali ter opisovali pomembnejše stavbe, spomenike ... Spoznavali smo življenje v mestu nekoč in ga primerjali z današnjim.
- Slikali smo skrite in zanimive dele mesta, svetilnike, izdelovali smo lučke in piranske hiše, oblikovali smo reliefe v glini. Ustvarjali smo likovna dela na temo Živali v morju.
- Ogledali smo si svetilnike v Piranu in se učili o njihovem pomenu, namenu in značilnostih.

- Učili smo se živeti skupaj, deliti in ustvarjati skupaj. Starejši učenci so pomagali mlajšim, vsem skupaj pa učiteljice in zunanji sodelavci - starši.
- Nastale izdelke smo razstavili v učilnicah in v svetilniku.
- Izkustveno učenje izven učilnice nam je omogočilo neposredno spoznavanje kulturne dediščine v naravnem okolju, poglobljanje znanja in občutljivosti do okolja.

Učiteljice podružnične šole

Svetilnik

Svetilnik je stolp, ki označuje obalo in nevarnost.

Svetilniki utripajo različno. Nekateri dve sekundi, nekateri pa devet sekund.

V starih časih so kurili ogenj s premogom, da so svetilniki svetili. Danes imajo svetilniki velike luči na elektriko.

Svetilničar je tisti, ki da svetlobo v svetilnik in živi na svetilniku. Njegovo delo je težko, ker mora vsak dan hoditi po stopnicah in je sam. Tudi v neurju mora biti tam.

Svetilniki so črno-beli, zeleni, rdeči, rdeče-beli, da se jih dobro vidi.

V Piranu na Puntji je kamnit svetilnik, v katerem je živel svetilničar.

Po pripovedi
učencev 1.b

Misli učencev 2. b razreda ob zaključku intertedna Dobimo se pri svetilniku!

Teo: Všeč so mi bile delavnice skupaj s starši.

Luna in Maja: Rada sem izdelovala svetilnike, morsko dno iz gline, barvala kamne. Od Janovega očeta sem izvedela veliko o poklicih na morju. Bila sem prvič v svetilniku.

Aurora: Uživala sem ob izdelovanju piranskih hišic.

Lana in Timotej: Veliko sva se naučila o svetilnikih.

Jan: Ogleдал sem si obzidje, bil v svetilniku. Moj očka pa nam je pripravil čudovito učno uro o pomorščakih.

Maks: Iz gline sem delal svetilnike in barval morske kamne.

Maša in Maja: Ogleдали smo si svetilnik in imeli delavnice s starši. Veliko sva se naučili.

ORIENTACIJSKI POHOD

V sklopu intertedna smo organizirali tudi športni dan – orientacijski pohod, in sicer za učence razredne in predmetne stopnje.

Poleg splošnih ciljev športnega dne, kot so razvijanje funkcionalne sposobnosti z dalj časa trajajočimi gibalnimi nalogami v naravi, razvijanje samozavesti in vztrajnost in razvijanje pozitivnih vzorcev športnega obnašanja, medsebojnega sodelovanja in sprejemanje drugačnosti, smo z orientacijskim pohodom želeli vzbuditi tudi zanimanje učencev za našo kulturno dediščino, ter s tem razvijati pozitiven odnos do tega področja.

Pot orientacijskega pohoda je bila speljana tako, da so tako učenci naše šole, kot učenci gostujočih šol iz tujine spoznali najbolj bistvene objekte in spomenike našega kraja, od znamenitosti na Tartinijevem in Prvomajskem trgu, do obzidja in obzidnih vrat, cerkve sv. Jurija in nenazadnje svetilnika na panti.

Učenci, ki so bili razporejeni v heterogene skupine, so tako med potjo (po opisani poti) spoznavali zgodovino Pirana, njegovo bogato arhitekturo in turistične znamenitosti, ter se na zabaven, pester in razgiban način sprehodili skozi čas in prostor našega kraja. Učenje je dobilo več dimenzij, saj je bil športni dan medpredmetno zasnovan, delo v zunanjem okolju, ko znanje iz knjig lahko uspešno prenesemo v realno življenje, pa je za učence vedno neprecenljiva izkušnja in novo izhodišče za nadaljnje učenje.

Mojka Mehora Lavrič

MATEMATIKA, 6. razred

V okviru dejavnosti intertedna smo pri matematiki risali svetilnike z uporabo likov ter vzporednic in pravokotnic. Izdelke smo razstavili.

GOSPODINJSTVO, 6. razred

Znanje, ki smo ga pridobili z ogledi in dejavnostmi v tem tednu, smo uporabili pri predstavitev kulturne dediščine. Učenci so se postavili v vlogo predstavnika Zavoda za ohranjanje kulturne dediščine, kustosa ali predstavnika lokalne skupnosti. Predstavili so pomen kulturne dediščine in načine ohranjanja le-te.

Asta Vrkič

FIZIKA IN MATEMATIKA

Z učenci smo na to temo porabili dve šolski uri in v tem času uspeli izpeljati predvidene naloge. Delali smo z zemljevidom Piranskega zaliva v merilu 1:25 000. Najprej smo spoznali enoti morska milja in kabel, ki se uporabljata za merjenje razdalj v pomorstvu. Nato smo se naučili preračunavati razdalje na zemljevidu v razdalje v naravi. Sledilo je merjenje kotov glede na poldnevnik, pod katerimi se z dane točke vidijo posamezni svetilniki. Tem kotom rečemo azimuti. V drugi uri smo s pomočjo danih azimutov dveh svetilnikov določili lego pomorščaka, ki je te kote izmeril. Temu se reče določanje točke ladje in je v pomorstvu zelo pogosto opravilo. Za konec smo spoznali še pomen okrajšav, ki so na pomorskem zemljevidu zapisane ob posameznih svetilnikih. Te opisujejo osnovne lastnosti svetilnika, ki so pomembne, da ga lahko prepoznamo tudi v temi.

Martin Bobič

SLOVENŠČINA, 9. RAZRED

Učenci so delali samostojno z neumetnostnim besedilom o svetilniku. Iz njega so izvedeli, čemu so svetilniki namenjeni in po čem se razlikujejo. Izvedeli so tudi, da obstajajo navtični priročniki, ki služijo kot zemljevidi svetilnikov.

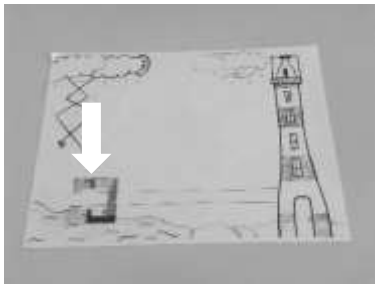
Po vsebinski analizi besedila so na istem tekstu opravili tudi stavčno analizo ter vaje za bogatenje besednega zaklada.

Učenci so samostojno analizirali umetnostno besedilo, pesem Moj svetilnik. Besedilo smo vsebinsko in slogovno analizirali in preučili vse simbole v njej.

Poustvarjanje: pesmi so lahko dodali svojo kitico in ilustrirali, kar so iz nje razumeli.

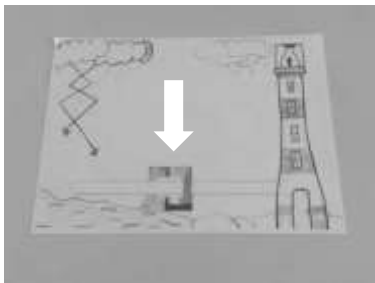
Poustvarjanje (9. razred): vsak zase je izdelal razpoloženski barometer. Ko so ga učenci zaključili, smo se pogovarjali o tem, kako si lahko vsak sam pomaga do boljšega razpoloženja, saj je za svojo srečo vsak odgovoren sam.

Okvirček prikazuje trenutno razpoloženje posameznika. V prvem primeru je potrtn in slabe volje. Ima problem. Tega lahko odpravi v treh korakih:

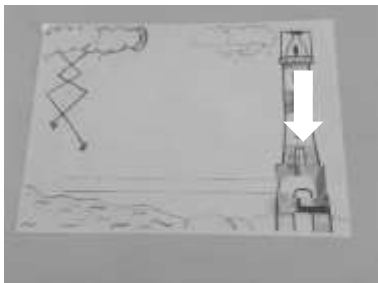
1. korak:

- Ugotoviti mora, kaj ga tare. Zastaviti si mora cilj (Kaj želim doseči? Svetilnik!)
- Ugotoviti mora, kako se lahko temu cilju približa. Začrtati si mora pot, načrtovati korake.

2. korak:

- Po začrtanih korakih se napoti proti cilju. Občasno pomisli na svoj cilj in ves čas skrbi, da se mu res približuje.

3. korak:

- Ko prispemo do zastavljenega cilja, je naše razpoloženje zagotovo boljše!

Zorica Matović

GLASBENA UMETNOST

Delo sem si zastavila v vsakem oddelku drugače.

Želela sem ga zaključiti še s povezavo vseh dejavnosti v eno zgodbo, ki bi govorila o »potovanju« naše šolske ladjice.

Svetilniki bi v tem potovanju odigrali svojo pravo vlogo varuhov varne poti in vlogo v prenesenem pomenu - varuhi varne poti skozi življenje.

S šestošolci smo poslušali predavanje o svetilnikih ter ustvarili »ritme« prižiganja različnih izmišljenih svetilnikov. Delo je potekalo v dvojicah. Začetni ritem - izhodišče našega dela - je bil ritem svetlobe domačega svetilnika na Puntí. Ritme smo izvajali in se z njimi poigrali, v pogovoru pa iskali, kdo so svetilniki našega življenja.

Učencem sem »ponudila« besedilo prve ravnateljice slovenske šole v Piranu BARČICA. Nekateri so se spomnili imena in povezali to, kar so slišali o njej ob 60. obletnici šole, z njeno pesmico.

Barčica
Ludovika Katan

Melodija ustvarili
učenci 6. B

Zapis je oktavo višji - predlog za pevajoče glavk

Noč na za-hod je pred ja-trom zbe-za-ka, zve-zde sre-
-br-ne s se-boj je pe-lja-la. V ska-lah ga-le-bi so se pre-bu-
-di-li, lu-či sre-til-ni-ki so u-ga-sni-li.

Zapisatelj
S.K.

Ustvarjali smo individualno. Začel je en učenec, drugi pa so na moje predloge ustvarjanje nadaljevali. Glavno vodilo je bilo besedilo: rastoča melodija za prebujanje, padajoča melodija za ugašanje luči svetilnikov ...

V 7. razredu smo delo začeli teden dni prej. Del besedila, ki so ga ustvarili v 7. razredu je:

*Z ladjo potujemo preko oceana,
na pot smo odšli iz našega Pirana.
Mnogi svetilniki kažejo nam pot,*

da prispemo varno brez velikih zmot.

Od Pirana do Irana odpravimo se vsi,

ker svetilnik kaže nam vse poti.

Dva dečka sta se z veliko vnemo lotila ustvarjanja rapa o svetilnikih.

V oddelku 9. razredov so učenci pri predmetu slovenščina ustvarjali osebno izpovedno pesem o svetilniku: Jaz, svetilnik. Pri uri glasbene umetnosti smo pesem poskušali nadgraditi, zato smo skupaj izvajali »ritme« svetilnikov, ki so jih ustvarili šestošolci. Povabila sem jih, da dodajo še svoje.

Slovensko ljudsko pesem Barčica sem izvajala z učenci, ki obiskujejo Orffov krožek.

V tem tednu smo zapisani spremljavi za Orffova glasbila dodajali še lastne zvoke pridobljene z različnimi zvočili, ki posnemajo naravno okolje morja, obale in vetra.

LIKOVNA UMETNOST

Učenci šestih razredov so risali na temo turizem v Piranu, ribištvo in svetilnik. V sedmih razredih smo naredili podlago z voščenkami in tušem ter nato s praskanjem izrisali prizore iz življenja v Piranu. Svetilnike smo upodobili tudi s tempero, in sicer na podivjanem morju.

V devetem razredu smo narisali svetilnik v žabji perspektivi.

Obdelava gradiv umetne snovi

Učenci so v skupinah izdelovali meter visoke svetilnike. Uporabili so odpadne materiale; stare povoje, stiropor, časopis in drugo. Pomagali so si tudi z mavcem in lepilom.

Tehnika in tehnologija

Učenci šestih, sedmih in osmih razredov so izdelovali prostostoječe svetilnike (uporabiti so smeli list papirja A4 in lepilni trak). Pomembna je bila iznajdljivost.

Popoldanske delavnice

Naši učenci so skupaj z gosti naslikali obris Pirana s Punto in svetilnikom.

Slikali so s prsti, ki so jih močili v barvo. Nastala je velika stenska slika.

Izdelke smo razstavili na svetilniku.

Nadja Janko

ZGODOVINA

Letošnjo temo interdisciplinarnega tedna smo pri pouku zgodovine v vseh oddelkih predmetne stopnje namenili obisku Pomorskega muzeja Sergeja Mašere Piran in ogledu piranskega svetilnika na Punt. Tako so učenci imeli možnost in priložnost spoznati življenje v nekem drugem času. Pouk je potekal v obliki dela na terenu. V spoznavanje preteklosti so učence po muzejskih zbirkah vodile kustosinje Bogdana Marinac, Snježana Karinja in Duška Žitko. Šestošolci so imeli priložnost spoznati pomen zgodovinskih virov ter muzeja pri ohranjanju kulturne dediščine. Ogledali pa so si tudi uniformo svetilničarja in opisali njegovo delo. Sedmošolci so

si v muzeju ogledali ostaline iz rimskega obdobja. Svetilniki so tudi tedaj imeli pomembno vlogo za uspešno pomorsko trgovino velikega imperija, ki je segal tudi v naše kraje. Osmošolci so si v muzeju ogledali lekarniško omaro pa ladijske modele, ladijske polene in ex voto, posebno zanimiva pa je bila Tintorettova slika Piranski mestni možje, ki smo si jo, ob zanimivi razlagi ge. Duške Žitko ogledali v občinski palači. Prav vsi oddelki predmetne stopnje so del dopoldneva namenili še ogledu cerkvice Marije Zdravja, se vzpeli na stolp z zvonom ter si ogledali svetilnik, kjer so spoznali tudi življenje svetilničarja. Po dolgem času je ta del Pirana ponovno odprl svoja vrata. V ta del preteklosti je učence s svojimi zgodbami prijazno popeljala ga. Tončka Senčar, ki si močno prizadeva, da bi trojni piranski dragulj dobil svoje mesto v turistični ponudbi in življenju Pirančanov.

Prav o tem so, kot izziv, razmišljali učenci, ko so se poskusili postaviti v vlogo turističnega vodnika in odgovarjali na vprašanje, kako bi svetilnik na Punti vpeli v turistično ponudbo Pirana. Nekaj idej je bilo zelo izvirnih. Tako je nekaj učencev predlagalo ureditev prostorov svetilnika na Punti, cerkvice Marije Zdravja in stolpa ter jih nato odpreti za različne kulturne prireditve, ki bi jih lahko obiskali tudi turisti; ena učenka bi prostore uredila tako, da bi v njih lahko potekale poroke; nekaj jih meni, da bi bilo primerno izdelati turistični spominek, saj je Punta že sedaj eden od simbolov mesta; nekdo je predlagal, da bi usposobili zvon v stolpu tako, da bi ga lahko obiskovalci uporabili kot zvon želja ...

Za konec naj uporabim besede ge. Tončke, ki si želi, da bi se končno »speča Trnuljčica« zbudila iz dolgega spanja.

Verjamem, da bodo tej želji znali prisluhni tisti, od katerih je odvisna uresničitev te želje in da bodo piranski svetilniki kmalu dobili mesto, ki jim v turistični ponudbi Pirana tudi pripada.

Bojana Morato

PODALIŠANO BIVANJE

V času projekta Dobimo se pri svetilniku smo z učenci risali na steklo in ustvarjali lampijončke. Izdelovali smo slike iz lepljivih barv, morske venčke in makete svetilnikov. Risali smo mandrač in Punto.

Lorena Lovrečič

VTISI NAŠIH GOSTOV

MY TIME IN PIRAN

After the trip here, taken by various means of transport, I arrived in Piran. During the journey I was a little tired but it was fine.

My host is Eva. She lives in Portorose, in a house with a big garden and a lot of pets. They have three dogs, numerous cats and some fish.

On my first day, I went walking along the beach and ate ice cream with Eva. After that, I unpacked and rested for an hour. In the evening we went sightseeing in Piran. I took photos of the City Hall, the main squares and the lighthouse.

My first opinion about her is that she is a great person. She is friendly and speaks good English. She has an older sister. I enjoy staying at their place. The family are nice and welcomed me extremely well.

On the next day, I went to school with Eva. I was so thrilled to see that everybody here was so warm and hospitable to us. There was a ceremony of presentation and every country presented their cities and lighthouses. I was impressed by the lighthouse of Montenegro. A student of the University of Tourism took us to the Square of Giuseppe Tartini and we discussed about travelling.

In the afternoon, we went to an Art Workshop and we made some lamps out of jars and coloured paper. We also drew on a poster of the seawalk of Piran. In the end we made seagulls out of plates.

Today, we took part in some of their classes. I liked the Slovenian class because we learnt some Slovenian words.

I love this city a lot!

Andra Dobrin, Gheorghe Titeica
School Costantza – Costantza

After a long journey I arrived in Piran. I travelled by car and plane. It took eight hours for me to get here. I felt very excited to be here.

On the first day, I met my host-family that lives in Piran and unpacked my luggage. I went swimming in the Adriatic Sea as I was tired. Then I rode a bike with Davor, a friendly boy and ate some delicious ice cream.

On the next day Davor and I went to school. There was an opening ceremony where the countries presented themselves. We were impressed by the show that the school's students. They sang and danced. When we came back from school we had a great pizza and after that we took a city tour.

The school is beautiful and modern. We took part in the lessons. I liked the Maths class because I am fond of this subject.

This is a great experience.

Andrei Martinescu, Gheorghe Titeica
School Costantza - Costantza

I am Maria and I am Romanian. I travelled by plane and by car. I am very excited to be here.

On the first day I met my host family from Piran. They are very nice people. Their daughter, Gaja, is friendly and spoke English very well. I ate in Koper where we stopped in a Chinese restaurant. It was a perfect choice . On the coast in Piran I tasted some chocolate ice-cream. Of course I liked the beautiful landscapes. The next day we went to school where we were recieved with a nice show and after that we visited the Lighthouse of Piran. It was an interesting trip. At school we made Arts and Crafts (a jar decorated with paper and seagull of paper plates). The school is big and gorgeous. The lessons were attractive (Physics, Art, Maths).

This afternoon we are going on a picnic with host families.

See you!

Maria, Gheorghe Titeica
School Costantza – Costantza

Piran is a very beautiful city and very small. It has got beautiful view. It is a very old city. We have been here for 4 days and the people who live here are awesome and friendly. Cats are very big. People love animals and take care of them. People live in villas. They live together in harmony. In town there are traffic lights. Slovenia is between Italy and Croatia. There are nice historical places.

Ozgur / Batu, Doga Koleji - Mersin

Hi, my name is R. Cem Mahanoglu. I'm here for the first time. I love Piran because we can walk everywhere without being very tired. Basically I don't like history but Piran has got a very interesting history and I love it. They have got a lot of historical place (the lighthouse , the statue of Giuseppe Tartini, Maritime museum etc).

I love wooden ships. Piran is good at sailing. They know how to do a good ship.

I love Piran.

Cem, Doga Koleji - Mersin

Hi, my name is Zeki Sapan from Turkey. We came on 18th October to do a project about Lighthouses. I am staying with a Slovenian family for a week. They are very polite and nice. Slovenian students and teachers came twice to our school to celebrate the Children's Day in Mersin /Turkey. We have a good friendship with them. We like sLOVENian people.

Piran is a very nice town. It has got churches , museums and Marina. In Piran you can walk everywhere. From Piran you can see Croatia and Italy.

Zeki Sapan, Doga Koleji – Mersin

Hello, we are Ulas and Turkan. We are from Turkey. It's our 3rd day in Piran. Piran is a small but beautiful town. You can walk everywhere. We are staying with our host families. They are very helpful and nice.

The view is very interesting and fantastic, because you can see Italy and Croatia. There are historical statues, and they have got a rich history. There are villas everywhere. It's a good thing because if you stay in one of the villas you can see in every direction - the sea, hills and some natural beauties. There are a lot of playgrounds. Our home is close to Portorož. We walked to Lucija and ate a pizza. It was very good. There are bicycle roads. People have got bicycles, motorcycles and scooters. We went to Adventure Park. It was so difficult but very interesting. There are some kebab and doner markets. It is good. We ate meatballs and chicken. It's like in Turkey. There are trees everywhere. But there is a bad thing here, there are lots of spiders.

We like Piran!!

Mustafa Ulas Elhasoglu/ Turkan Ozbek, Doga Koleji - Mersin

Kada smo dosli u Piran, smjestili smo se kod porodica koje su nas čekale. Sutra ujutro otišli smo zajedno sa našom drugaricom Larom u školu. Pretstavili smo naš grad. Oko 10 sati je bio doručak , jeli smo sendviče. Posle doručka smo otišli na razgledanje grada Pirana. Svaka grupa je imala svog vodiča. Mi smo bili sa jednom djevojkom koja nas je vodila po Piranu. Oko podne smo svi zajedno išli da razgledamo svetionik. Posle smo otišli u školu, gdje nas je čekao ručak. Moja drugarica i ja smo sačekale prijateljicu Laru i ona nas je odvela kući na odmor. Posle smo otišle u školu na radionice, koje su bile jako interesantne. U Piranu mi je bilo jako lijepo i svi smo se dobro zabavljali.

Jovana Tomanović

Piran je jedno jako lijepo mjesto. Slično je mom gradu i čini mi se kao da ga već poznajem. Škola u Piranu mi se jako sviđa. Na ljepom je mestu i blizu centra. Naša škola je manja ali ima više učenika. Jako mi se dopada program koji su domaćini pripremili za nas. Nikada nam nije bilo dosadno. Moja drugarica i ja, smještene smo kod djevojčice Lare. Ona i njena porodica zaista su divni prema nama. Zajedno smo išli u Kopar , u tržni centar. Bilo nam je super. U školi imaju mnogo više projekata nego mi. Prva dva časa imali smo fizičko. Igrali smo razne igre povezane sa svetionikom. Posle fizičkog je bila na redu geografija. Učenici su dobili zadatak da naprave maketu sunčevog sistema. Svoje radove so predstavili i bilo je mnogo dobrih radova i ideja. Danas popodne imaćemo piknik sa porodicama u kojima smo smješteni. Jedva čekam i nadam se da će sve ovo biti iskustvo koje ću pamtit i još dugo!

Maja Catovic

MEDNARODNI INTERTEDEN

Vrhunec letošnjega projekta je bil istoimenski interteden z mednarodno udeležbo. Gostili smo enajst učencev in pet mentorjev iz treh že omenjenih držav. Naši učenci so na svojih domovih gostili vrstnike iz tujine. Družine so jih sprejele medse in jim pričarale nepozabne spomine.

V šoli so s svojimi gostitelji obiskali nekaj učnih ur in se udeležili športnega dne. Tako so iz prve roke dobili informacije o tem, kako pri nas poteka pouk. Skozi teden so se vrstile razne aktivnosti, ki smo jih pripravili za naše goste.

Pri tem so nam priskočili na pomoč mnogi zunanji sodelavci, ki so naš program neizmerno obogatili in popestrili.

Vsi udeleženci so nas navdušili s svojimi predstavitvami. Spregovorili so o svojem domačem kraju in seveda o svetilniku. Prvi krajši sprehod po mestu so opravili v družbi študentov Fakultete za turizem – Turistica Portorož, s katerimi so se na zanimiv način lotili teme turizma. Ogled so sklenili z obiskom svetilnika, kjer jih je pričakala ga. Tončka Senčar.

V družbi naših učencev so gostje likovno ustvarjali. Pripravili so čarobne steklene lučke, veduto Punte in papirnate galebe. Vse za razstavo na svetilniku.

Obisk akvarija je vedno posebno doživetje. Tam lahko, tudi če nisi potapljač, pokukaš kako izgleda svet pod morsko gladino. Vsaj približno.

Župan Pirana g. Peter Bossman nas je prijazno sprejel. Z mladimi gosti ter njihovimi mentorji je sproščeno poklepetal o njihovih prvih vtisih o Piranu, o krajih, iz katerih prihajajo, o svojem delu in lepotah Pirana ter njegovih prebivalcih.

V prostorih društva Anbot je mladim ga. Natalija Planinc spregovorila o pomenu varovanja kulturne dediščine in dejavnostih društva. Vsak si je izdelal zapestnico iz naravnih materialov. Prav zabavno je bilo!

G. Aleksander Pinter, vodja Hotela Piran, je mladim gostom na široko odprl hotelska vrata. Na prikupen način jim je predstavil pomen hotelirstva, ko je sprejem turistov v hotel primerjal s sprejemom gostov na naših domovih. Res je, povsod se potrudimo, da se gostje počutijo kar se da prijetno. In tudi za nas so izredno lepo poskrbeli. Spoznali smo več poklicev, vezanih na hotel in turizem. Postregel nas je prijazen natakár in tudi kuhar s pravo kuharsko kapo se nam je predstavil. Razkazali so nam hotelske prostore in s hotelske terase smo lahko občudovali Piran v vsej svoji veličini.

G. Mitja Zupančič se s svetilniki zelo resno ukvarja. Svoje znanje in izkušnje je na zanimiv način podal učencem, ki so izvedeli marsikaj zanimivega. Res je, svetilniki niso le stvar preteklosti – tega se poznavalci še kako dobro zavedajo.

Da imamo v Piranu kar tri svetilnike, kakšna je njihova naloga in še marsikaj, nam je povedal g. Mario Druscovich, predsednik RD Oradela in ustvarjalec mozaikov. Povabil nas je tudi v svojo delavnico, kjer so bili mladi navdušeni nad njegovimi izdelki.

Piknik za gostiteljske družine je vedno posebno doživetje. Otroci so se sprostili ob športnih in zabavnih igrah, klepetali ob okusni večerji in kovali načrte za skupna druženja prihodnjih dni.

Ga. Mateja Dolenc, ki je po poklicu turistična vodička in pozna veliko skrivnosti Tartnijevega mesta, pa je gostom razkazala Piran.

Likovna razstava v svetilničarjevem stanovanju je očarala prav vse obiskovalce. Umetnine mladih ustvarjalcev so zasijale v svetlobi živo pisanih steklenih lučk, ob šumenju morja in dežja, ki ga je že dan po otvoritvi pregnalo sonce. S svojimi deli so se predstavili vsi učenci, domači in gostujoči. Razstava je v petnajstih dneh odprtih vrat požela navdušenje mnogih. Ogledali so si jo domačini, turisti iz Slovenije in tujine, naključni sprehajalci, naši prijatelji in sorodniki.

NAŠA TONČKA

Ja, naša ga. Tončka Senčar je prav poseben biser Pirana in brez nje v tej zgodbi resnično ne gre. Je oseba odprtih misli in srca. Z njo je krasno sodelovati, saj je prava zakladnica idej, optimizma in trdne volje. In vsi Pirančani jo poznamo po prav posebni ljubezni, ljubezni do piranskega svetilnika. Na poti do zastavljenih ciljev ne pozna egoizma in premaga vse ovire, korak za korakom. Točka, hvala Vam!

ZAKLJUČEK

Projekt Dobimo se pri svetilniku! je obljuba, da se bomo k svetilniku vračali vedno znova. S svojimi idejami, zgodbami, novimi prijateljstvi, ustvarjalnostjo, zagnanostjo in ljubeznijo do domačega kraja.

In ne pozabite: *Dobimo se pri svetilniku!*

HVALA družinam Borak, Lavrič Mehora, Stanišič, Starin, Stanič Lapajne, Vučko, Zabukovec, Žgajnar, ki so gostile mlade iz tujine.

HVALA VSEM, KI SO NAM POMAGALI S SPONZORSKIMI SREDSTVI

JSKD Piran, Društvo prijateljev mladine Piran, SVARO d.o.o., MATON d.o.o., DSV Transport d.o.o., Mitja Škrobar s.p., VENDIS d.o.o., g. Hlaj, Gostilna Strunjan

HVALA VSEM, KI SO S SODELOVANJEM OBOGATILI NAŠ PROGRAM

Društvo ANBOT Piran, Občina Piran in župan g. Peter Bossman, Akvarij Piran, ga. Mateja Dolenc, RD ORADELA in g. Mario Druscovich, Fakulteta za turistične vede – Turistica Portorož in ga. Irena Baskar Weber, g. Mitja Zupančič

Tiskanje publikacije je omogočil JSKD Piran.

Izdajateljica: Osnovna šola Cirila Kosmača Piran

Ravnateljica: Zlata Milič

Vodja projekta: Vika Kuštrin

Lektoriranje: Snežana Gustinčič

Oblikovanje: Vika Kuštrin in Tatjana Povše

Tisk: BIROGRAFIKA BORI d.o.o.

Naklada: 153

Spletna stran: www.oskosmac.si

Piran, december 2014

